

V Bruseli 11. mája 2026
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2025/0550(COD)

8313/26
ADD 1

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Rada

Predmet: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program AgoraEU na roky 2028 – 2034 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/692 a nariadenie (EÚ) 2021/818

- čiastočné všeobecné smerovanie
- vyhlásenie Bulharskej republiky

Bulharská republika požiadala, aby sa do zápisnice Rady vložilo toto vyhlásenie:

Vyhlásenie Bulharskej republiky k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program AgoraEU na roky 2028 – 2034 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/692 a nariadenie (EÚ) 2021/818

Bulharská republika plne podporuje pokračovanie podpory kultúrneho sektora prostredníctvom samostatného programu v budúcom VFR a zachovanie hlavných vetiev, cieľov a akcií programu Kreatívna Európa („Kultúra“ a „MEDIA“) spolu s programom „Občania, rovnosť, práva a hodnoty“ v rámci nástupníckeho programu, ktorým je AgoraEU. Tento program má potenciál byť odpoveďou na narastajúce výzvy, ktorým čelí Únia a jej občania, a zároveň poskytovať potrebnú podporu daným sektorom, aby mohli naďalej fungovať a rozvíjať sa v čase geopolitických a technologických zmien.

Dôrazne podporujeme ciele programu, ktorými je chrániť, uchovávať, rozvíjať a propagovať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a dedičstvo v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti kultúrnych a kreatívnych sektorov vrátane médií a audiovizuálneho sektora, čo prispeje dosiahnutiu vyrovnanějších podmienok; ako aj brániť a posilňovať umeleckú a mediálnu slobodu a chrániť a podporovať rovnosť, aktívne občianstvo, práva a hodnoty, ktoré sú zakotvené v zmluvách a v charte.

Bulharská republika prikladá základným právam, ktorých dôležitou súčasťou je rovnosť medzi ženami a mužmi, veľký význam a je pevne odhodlaná ich presadzovať a chrániť. Sme a naďalej budeme oddaní zásadám a hodnotám Európskej únie zakotveným v zmluvách.

Naša krajina dôrazne podporuje úsilie Únie v boji proti všetkým formám diskriminácie, ako je zakotvené v zmluvách a charte, a aktívne sa zapája do predchádzania všetkým formám násilia, ako aj do boja proti nemu a do poskytovania ochrany a podpory obetiam.

Vítame relevantné ciele a opatrenia programu zamerané na boj proti všetkým formám diskriminácie, podporu základných práv, rovnosti a práv občanov Únie zakotvených v zmluvách a charte, ako aj na predchádzanie násiliu a boj proti nemu a podporu jeho obetí.

Bulharská republika však žiaľ **nemôže podporiť prijatie čiastočného všeobecného smerovania k tomuto nariadeniu**, keďže súčasné znenie obsahuje pojmy ako „rodová identita“, ktoré sa považujú za nezlučiteľné s hlavnými zásadami bulharskej ústavy a binárnym chápaním pojmu „pohlavie“ („пол“). Bulharský ústavný súd prijal v roku 2018 rozhodnutie, v ktorom sa uvádza, že Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu („Istanbulský dohovor“) presadzuje právne pojmy, ktorých zámerom je rozlišovať medzi „pohlavím“ ako biologickou kategóriou (ženy a muži) a „rodom“ ako sociálnym konštruktom. Ústavný súd prijal v roku 2021 ďalšie rozhodnutie, v ktorom objasnil, že pojem „pohlavie“ použitý v ústave možno chápať len v zmysle jeho biologického určenia. Bulharský ústavný a právny poriadok dôrazne odmieta pojem „rod“ ako fluidný sociálny konštrukt a neuznáva „rodovú identitu“ ako právne platnú kategóriu.

Počas rokovaní naša krajina dôsledne a konštruktívne požadovala, aby sa terminológia zosúladiť so všeobecne uznávanými charakteristikami alebo aby bola formulovaná spôsobom, ktorý rešpektuje rôzne ústavné rámce všetkých členských štátov. Podľa článku 4 ods. 2 ZEÚ je Únia povinná rešpektovať rovnosť členských štátov pred zmluvami, ako aj ich národnú identitu obsiahnutú v ich základných politických aj ústavných systémoch.

Keďže v konečnom znení čiastočného všeobecného smerovania sa zachovávajú pojmy, ktoré sú výslovne v rozpore so záväznou judikatúrou bulharského ústavného súdu, Bulharsko je ústavne povinné proti nemu namietat’.

Bulharská republika opätovne zdôrazňuje, že nepodporovanie čiastočného všeobecného smerovania nie je odmietnutím širších cieľov nariadenia týkajúcich sa podpory spoločnosti bez diskriminácie, ale nevyhnutnou obranou jej národnej ústavnej identity.

Bulharská republika okrem toho vyhlasuje, že prípadné prijatie nariadenia Radou v tejto podobe ju nezaväzuje uznať ani začleniť do svojho vnútroštátneho právneho poriadku akékoľvek pojmy vrátane „rodovej identity“, ktorých cieľom je rozlišovať medzi „pohlavím“ ako biologickou kategóriou (ženy a muži) a „rodom“ ako sociálnym konštruktom, a pojmy použité v návrhu nariadenia bude vykladať tak, že zahŕňajú len ženské a mužské pohlavie v ich biologickom zmysle.